

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Népsz. évre . . . . . 12 kor.
Él. évre . . . . . 6 kor.
Fegyedévre . . . . . 3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyitit tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A nemzet nyilatkozik.

A parlamenti ellenzék szeretetre méltó grandezzaival hirdeti szövegben és írásban, hogy az egész nemzet rokonszenve és helyeslése kíséri obstrukciós működését.

Ennek a nyilatkozatnak egy igen egyszerű és naiv tévedés a magyarázata.

Az ellenzék felállít egy szép programot, mely gazdag, hatalmas, önálló Magyarországot ígér, harmincz millió magyarral, világra szóló tekintéllyel és dicsőséggel.

S mivel ez a program minden magyar ember hitét, vágyát és reményét foglalja magában: az ellenzék azt mondja, hogy tehát mindenki az ő pártján van.

Az aspirációk apolásában együtt is vagyunk valamennyien. Csakhogy az eszmények magukban nem sokat érnek; azoknak csak a valószínűség ad értéket. A valószínűség pedig eszközök, sok-sok munka, kitartó fáradozás, hosszas erőtgyűjtés, tervszerű és önzertes erőfeszítés kellene.

Ezekre az eszközökre nézve van eltérés a parlamenti pártok között.

Alsófehérvármegye közönsége minapi közgyűlésében tiszteres többséggel nyilatkozott, hogy az ellenzék erőszakos fellépését nem helyesli, hanem a kormány politikáját támogatja.

Az Emke köszönete.

Méltóságos

Zeyk Dániel

főispán úrnak, mint az Alsó-Fehérvármegyei E. M. K. E. választmány elnökének

Nagyenyed.

Az E. M. K. E. folyó évi június hó 2-án Nagyenyeden megtartott rendes közgyűlése alkalmából van szerencsénk a közgyűlés jegyzőkönyvi határozata értelmében Alsó-Fehérvármegyei fiókválasztmányunk iránt egyesületünk halás köszönetét fejezni ki, azon buzgalomért és odaadásért, melylyel az E. M. K. E. közgyűlését Nagyenyedre meghívni és a közgyűlés rendezésében oly hathatós munkával részt venni kegyeskedtek. A vidéki választmányunk ily készsége csak lelkesítőleg hat a központra, s kérjük is, hogy az E. M. K. E. ügyeit a nemzetileg oly annyira fontos Alsó-Fehérvármegye területén állandó pártfogásban és támogatásban megőrizni méltóztassanak.

Fogadjja az igen tisztelt megyei Választmány ismételt köszönetünk kifejezését, melylyel vagyunk

Kolozsvárt, 1903. június hó 4-én.
Hazafiúi üdvözlettel

Béldi Ákos,
elnök.

Sándor József,
t. alelnök-főtákar.

Vármegyei közgyűlés.

Folyó hó 12-én rendkívüli közgyűlést tartott Alsófehérvármegye közönsége. A gyűlés nagyon népes volt, mint mindig, valahányszor az aktuális politikával kapcsolatos kérdések keltik és szítják az érdeklődést. Közel száznyolcvan bizottsági tag jött el a gyűlésre helyből és vidékről; közülök azonban egy rész, mintegy negyvenen, megúván az obstrukciós mederbe terelt vita hosszadalmas voltát, a déli vonattal már eltávoztak. Bizottsági tagokon kívül is sok érdeklődő hallgatta a gyűlést, különösen a helybeli függetlenségi kör tagjai.

Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán délelőtt 10 órakor megnyitván a gyűlést, br. Bánffy Kazimir főjegyző rövid beszéd kíséretében betérjett az állandó választmány következő javaslatát:

Indítvány és határozati javaslat.

Alsófehérvármegye közönsége, mint fényes emlékü multjánál fogva a szabadelvű alkotmányosság és parlamenti kormányrendszer híve, mely fájdalommal látja törvényhozásunk képviselőházában az ellenzéki kisebbség azon magatartását, melylyel, — a parlamentáris tevékenységet immár hónapok óta nemcsak megakasztotta, hanem az ország alkotmányos életét ugynevezett „ex-lex“ állapotba döntötte, holott sem eddig élvezett alkotmányos jogaink sérelme, sem alkotmányunk megtámadása nem forogván fenn, ily eljárásra jogos indokot nem hozhat fel. Ez eljárás következményeül hazánk szellemi és anyagi fejlődésének óriási kárát, nemzeti közéletünkben az oly szükséges egyetértésnek veszélyeztetését, szomorúan tapasztaljuk immár minden téren. A nemzet által oly régóta várt és a többség által bizalommal kísért kormányunk által részint már betérjett, részint előkészítés alatt levő reformok elhalasztása helyre nem pótolható,

erkölcsi és anyagi veszteséget okoznak. És amit mélyen fájlanunk ez áldatlan küzdelemben, olyan hangokat is lehetett hallanunk a nemzetet képviselő törvényhozásban, melyek méltatlanul sértik ama kegyeletet, melylyel mi alkotmányunk legfőbb, leghűbb öre, Koronás Királyunk iránt viseltetünk, holott a király és nemzet egyetértése, egymás jogainak kölcsönös tisztelete biztosította addig is alkotmányos életünk fejlődését.

E végtelenül szomorú és alkotmányos szempontból végzetessé válható helyzet mielőbbi megszüntetése hazánk legfőbb érdeke; minélfogva — amidőn a teljesen időszerűtlen és kiszámíthatlan veszélyeket okozható obstrukciót elítéljük, hazafiúi aggodalommal eltelve kérjük a mélyen tisztelt képviselőházat, hogy az alkotmányos parlamentáris tevékenység helyreállítása s az ország fejlődésének komoly törvényhozási munkával való elősegítése végett minden oly rendelkezésére álló törvényes eszközt vegyen alkalmazásába, mely alkalmas arra, hogy a házszabályok formáságainak védelme alatt ily helyzetet teremteni felelősség nélkül ne lehessen.

A javaslat betérjése után Szilágyi Farkas biz. tag szólalt fel s a meggyőződés hevével előadott szép beszéddel kelt a javaslat védelmére és bizonyította az ellenzék obstrukciójának veszedelmes voltát. A beszéd egész terjedelmében a következőképpen hangzik:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes vármegyei Közgyűlés!

A magyar parlament eredményes működése közel fél év óta feunakadt. Komoly, higgadt és gyümölcsöző tanácskozásainak útját állja a parlamenti kisebbség merev, sivár obstrukciója.

Parlamentünk jogrendje alapján van megtámadva és inog. Tekintélye alá van ásva.

Állami életünk életbe vágó érdekeinek szolgálatára irányuló és felette sürgős letárgyalást követelő törvényjavaslatok, milyenek: az állami költségelőirányzatról, az állami tisztviselők fizetés rendezéséről, a készfizetésekről, az állami beruházásokról, a magyar állam és Ausztria között kötendő vám- és kereskedelmi szerződésről készült törvényjavaslatok elintézetlenül hevernek magyar állami életünk mérhetlen anyagi és erkölcsi kárára.

Az indemnitinek megobstruálása folytán kormányunk és azzal magyar államunk ex-lexbe erőszakoltatt. — Veszedelmes precedens ez uraim, mert alakulhat a ma-

TÁRCZA.

Emlébeszéd.

Melyet Nagy Károly ev. ref. theologiai tanár Kovács Sándor sirjának megkoszorúzása alkalmával 1903. június 2-án Nagyenyeden az Emke közgyűlésekor tartott.

Alapító-levelét aláírva kihullt a penna kezéből. Az Úr elbocsátotta az ő szolgáját, mert láták immár az ő szemei az ő idvezítésének napját. Mily felséges vég! A kinek az Úr életében látásokat adott, midőn itt azok valóra váltak, új világot nyitott fel előtte, hogy ne kelljen neki látások nélkül élnie, hanem lássa meg a véget, az örök dicsőség fényét!

Ennek a fajt szerető szívnek, ennek a hazája, nemzete sorsán csügö, rajongó nagy léleknek, annak a munkás kéznek, takarékos életnek sirjára való ez a koszorú. Nem az áldozat nagysága, hanem a gondolkodás fenköltsege, a lélek nemessége és erélyének minden akadályt legyőző ereje követeli itt a hódolatot, mit be kell mutatnunk sirjánál.

A példaszót, hogy „minden kezdet nehéz“, Jókai a magyar természethez alkalmazva így fordítja meg: „minden kezdet könnyű, hanem a végig kitartó folytatás nehéz“. Kovács Sándor azért oly nagy, mert ő ezt tette meg. Azért, midőn e koszorú sirjára tétetik, szeretném, hogy ezzel a gondolattal tétessék le, szeretném, hogy, a ki ott megfordul ezzel a gondolattal termékenyíttessék meg, hogy a haza tőlünk nem egyszeri önfeláldozást vár csupán, hanem minden perczen, minden napon való kemény, verejtékes munkával való szolgálatot.

Nem egyszer kívánja az életet, hanem egy egész életen keresztül az érette való munkát. Mert lemondani az életről a hazáért a lelkesedés egy pillanatában könnyebb, mint egy 70 esztendő életet át minden napon lemondani az élet hiu kedvteléseiről s a napi keresményt minden este oda rakni a haza oltárára. A lemondásnak, az önmegtagadásnak, az eszményi czélokért küzdő keresztényi életnek oly nemes alakja áll itt előttünk, a melyet napjainkban — fájdalom — mint ritkábban találhatunk. Pedig sivár közéletünk a beteg társadalmunk gyógyírja is csak a keresztény jellemben található fel. E sir bizonyossága mellett hirdetem, — s bár kiálthatnám oda az egész magyar társadalomnak oly erős szóval, hogy mindenki meghallhatná! — hogy mindaddig, míg e világi hiúságok oltárán áldozunk, míg a munkátlan kényelem-hajhászat lesz az ideálunk, míg magunkon túl magasabb czélokot, a melyeknek szolgálatára szenteljük magunkat, nem látunk, míg a becsületes munka nemes-levelét nem keressük: addig nincs számunkra jobb jövendő, sem egyeseknek, sem nemzetünknek.

Ebben a korban, hol sokkal inkább szóval, mint cselekedettel szolgáljuk hazánk, fajunk és nemzetünk ügyét: ebben a korban Kovács Sándornak ércszobrára kellene, hogy hirdesse, hogy hazáért első sorban élni és dolgozni kell, küzdelemmel, lemondással, nélkülözéssel is, hogyha kell!

De nem; rosszul mondtam. Nem engedné meg, hogy holt tőkét csináljunk pénzéből. Lelket gondolt, a lélek kitöltésének napján dolgozott, a mikor a Magyarok Istene kitölti az ő lelkét minden fiára és minden le-

nyára, mikor az ő álmottott millióit millió magyar munkáskéz fillérei fogják összehozni.

Ezt munkája az E. M. K. E. a Kovács Sándor alapítványával. Székely kitelepítést. Azt a fajt, a melynek ő is gyermeke volt, a melynek haza- és fajszerepette példás az egész világon, azt a fajt, mely helyesen vezetve, munkájával, lelkesedésével legyőz minden akadályt: azt a fajt állítani a végvárakra, az őrtornyokra. Székely iparosok a kitelepítést a veszélyeztetett vidékekre.

Uraim! Ebben a szóban „ipar“, a magyar nyelv azt sürítette össze, a mit iparkodásnak nevezünk. Az E. M. K. E. ily iparkodó székely népet akar teremteni, telepíteni a Kovács Sándor szellemében, ideája szerint. És ezen ő gyermekeivel szemben a dicsőült alapítvány tevő joggal követelheti meg annak a társadalomnak, melynek javáért áldozott, minden tagjától, hogy az ő iparkodó, becsületes iparosait megbecsülje, támogassa. A becsületes munka bére nem csak abban a pénzben van, a melylyel megfizetjük; hanem abban a megbecsülésben, melylyel munkása iránt tartozunk. Hogy a becsületes munkást a szellemi arisztokrácia is megbecsülje, hogy a kérges tenyeret testvéri kezzel részben részessé: ezt a Kovács Sándor szelleme, ki nem csak születésben, de tudományban, sőt vagyonban is előkelő helyet foglalt el a „nemes“-ek között, méltán megvárja tőlünk.

A munka becsülése nem annak nemén, s nem is eredményein fordul meg. Pál apostol a munka keresztény értékeit egyedül attól teszi függővé, hogy minő hűséggel teljesítetik?

(Folyt. következik.)

gyar parlamentben egy olyan párt, mely sem a szabad-
elvűpárt, sem a függetlenségi párt elveit nem fogadja
el, hanem küzd egészen más elvek győzelemre juttatá-
sáért. Ennek a pártnak is eszébe juthat a magyar par-
lamentben az obstrukció fegyveréhez nyulni azzal a
megokolással, hogy ezen fegyver forgatása a magyar par-
lamentben gyakorlottá vált. A keletkezett parlamenti
zendülés következtében nemzetünk két táborra szakadt
s erejét, melyet nem széttagolnia, de tömörítene kel-
lene, az önmagával vívott ádatlan küzdelemben emészti.

Külföldi barátaink szeretettel figyelmeztetnek, mond-
hatni esdekelve kérnek, hogy hagyjau fel a magyar
nemzet a parlamenti obstrukcióval, mert ebből komoly
veszély származhatik Magyarországra. Figyelmünkbe
ajánlják Lengyelország romlását, mely a lengyel nemes-
ség véto joga bünös gyakorlásának következménye.

Jelek mutatkoznak politikai életünk láthatárán, me-
lyek arra engednek következtetést, hogy az esetben,
ha parlamentünkben ezidő szerént létező beteges álla-
potok lehető rövid idő alatt orvoslatot nem nyernek,
alkotmányos életünknek, magyar nemzeti irányban fejlő-
dő állami intézményeinknek vetését pusztító jégverés
érheti.

Ezekhez járul az a mély lehangoztás, mely a hazánk
jeibenben zilált parlamenti és ebből eredő aggasztó állami
viszonyai és magyar államunk jövője felett higgadtan
gondolkodó hazafiak kedélyét megszállta és uralja ezek-
nek lelkét.

Tekint. közgyűlés! Alig foroghat feun kétség az iránt,
hogy a függetlenségi párt is hazafias aggodalmak között
forgatja parlamentünkben az obstrukció fegyverét, de
még forgatja, mert valószínűleg még mindig a haza
javára szolgáló eredményeket remél az által elérhetni,
azonban ez a reménye a függetlenségi pártnak, a lát-
ható komoly jelekből következtetve, aligha teljesül. Ma-
rad tehát obstrukciós parlamenti küzdelme felette ká-
ros eredményeként: parlamentünk felfordultsága, az
ebből keletkezett zilált állami viszonyok, az a temérdek
anyagi és erkölcsi kár, mely ezekből folyólag államunkra
hárul, marad a hazafias mély aggodalom, mely a hig-
gadt gondolkodó honpolgárok igen nagy részének lel-
két nyomja.

Tekintetes közgyűlés! Nem él hazánk földén jóra-
való magyar ember, ki szívéből is melegen ne óhajtáná,
hogy legyen önálló magyar hadseregünk, magyar hadi
jelvény alatt és magyar vezényleti nyelvvél.

Él is a remény lelkemben, hogy a magyar nemze-
tünknek eme jogos, eme forró óhajtása ugy lehet már
a közel jövőben teljesedésbe megy, de nem a parla-
menti obstrukció útján.

Parlamenti obstrukcióval, ezzel a magyar nemzethez
nem méltó fegyverrel küzdve elő lehet idézni szakad-
ást a magyar nemzet egészében, amint hogy az fáj-
dalom meg is történt, lehet bizalmatlanságot kelteni és
azt fokozni nemzet és koronás királya között, lehet aggo-
dalom boruját borítani a hazafiak lelkére, de nagy és
űdvös nemzeti célokat, nemzeti ideálokat elérni nem.
Ilyen uton haladva nem hogy közelednénk ezekben, de
távolodunk azoktól.

Tekintetes Közgyűlés! A történelem azt tanítja, hogy
nagy célok, nemzeti ideálok a nemzetek által azonnal
csak a legeslegkritkább esetekben érettek el. A viszo-
nyoknak rendkívül kedvező alakulásai szükségeseek arra
nézve, hogy ilyen célok azonnal elérhetők legyenek.
A jelenben létező viszonyok ránk nézve teljességgel nem
ilyenek. A tapasztalat azt tanúsítja, hogy szokott viszo-
nyok között a nagy nemzeti célok, ideálok elviselésé-
hez az illető nemzet tömör egysége, szívós kitartása,
bölcs és önértetes politika és kormány és a mit talán
első helyen kell vala említenem: idő kell.

Alsófehér vármegye hazafiasan érző polgárai minden
időben tudtak lelkesedni a hazafias eszmékért; tudtak
lelkesedni a magyar nemzeti ideálokat. Ezekért áldoz-
tak vagyont, áldozták véréket, életüket. Ezekért tud-
nak lelkesedni vármegyénk most élő hazafiasan érző
polgárai is, tartoznak az illető bármelyik hazafias poli-
tikai párthoz. Ez a nemzedék is kész a nagy nemzeti
eszmék, érdekek megvalósulásáért küzdeni. Ez a nem-
zedék is kész az önértetes magyar nemzeti politika
támogatására. Ennek bizonyosságául hozom fel, hogy Alsó-
fehér vármegye közönsége a mult év őszén önértetes
feliratban hívta fel a magyar miniszterelnök figyelmét
arra, hogy a magyar nemzet jogos igényeinek a had-
seregben minél nagyobb mérvben érvényt szerezzen.

Ez a nemzedék is kész áldozni vagyonát, véréit, éle-
tét, mint atyáink tevék, de óvatos is tud lenni.
Óvatosan fogad a hazai politikában minden tulhajtást.
Komoly okaink vannak, kik ezen vármegyében
élünk, a politikában óvatosoknak lennünk. — Ko-
moly okaink vannak, hogy aggódjunk, mikor látjuk,
hogy bármelyik politikai párt e hazában, a parlament-
ben, vagy a parlamenten kívül az erőszakos eljárás
utjaira téved. A tüzet lángra lobbantni könnyű, de
a lángokat kioltani nehéz. Az emberi természetben
rejlík, hogy daczczal szemben daczot, makáccsággal
szemben makáccságot, erőszakkal szemben erőszakot ál-
lítson s hogy az ilyen eljárás a politikai életben mit
szülhet, annak minő végzetes következményei lehetnek,
azzal sok tanulságot beszélhetnénk mi, ezen vármegyé-
nek korosabb polgárai.

Hazánkra nézve, ennek létező viszonyait tekintve,
nem az obstrukciós politika a helyes politika. Teljes-
séggel nem. Az ilyen politika eitelése méltó mindenütt,
de főleg nálunk Magyarországon Hazánkra nézve helyes
politika az, mely egységes nemzeti erővel, a nemzet
és koronás királya közötti egyetértéssel, szigoruan a
szentesített alkotmány utain mozogva, önértetes kor-
mány vezetése mellett igyekszik jogos nemzeti köve-
telésinknek fokozatosan érvényt szerezni. Ez uton
haladva idővel célhoz jut a nemzet, de elhibázott erő-
szakos eljárással, parlamenti obstrukcióval aligha.

Magyarország polgárai részéről nagyon is megfigye-
lendő eme közmondás. Többet észszel, mint
erővel.

Az indítványt, melyet magam és elvtársaim nevében
bátor voltam betérjeszteni, egész terjedelmében elfoga-
dáásra ajánlom.

A szép beszédet megérdemelt tünetéssel jutalmazta
a közgyűlés.

Utánna J a n e s ó Sándor b. t. szolt hosszú és nagy pát-
hosszal előadott beszédében, kérve a közgyűlést, hogy
ne szakadjon pártokra, hanem egyértelemben fogadja
el az ő határozati javaslatát, mely az obstrukciót el-
itéli ugyan, de egyszersmind felhívja a kormányt, hogy
vegye le napirendről a katonai javaslatokat.

Br. B á n f f y János pártoló felszólalása után Fo g a-
r a s i Albert b. t. ötnegyed óráig tartó beszédet mon-
dott, melyben kissé terjengősen és sok ismétléssel ugyan,
de hangulatosan és ötletesen variálta az obstrukciós
beszédnek szokásos anyagát. Beszédje végén még egy
hosszu memorandumot is olvasott fel, kiegészítve azzal
a határozati javaslattal, hogy a törvényhatóság
űdvözölje az ellenzéket az obstruk-
cióért.

Dr. M á j e r Ödön b. t. reflektált Fogarasi beszédere.
Bizonyítja, hogy a kérdés lényegét ki kell bonyolítani
abból a végtelen tömkelegből, melybe az ellenzéki szó-
nokok mesterségesen bonyolították. Itt arról van szó,
lehet-e helyeselni, hogy az ellenzék az ország alkot-
mányos kormányzását erőszakos fellépésével lehetlenné
teszi. Pártolja az állandó választmány javaslatát.

Török Bertalan orsz. képviselő szintén az ál-
landó választmány javaslata mellett szól. Az ellenzéki
szónokok felhozott érveire válaszolva védelmébe veszi
a hadsereget, melyet nem lehet, nem szabad egyes
sporadikus jelenségek szerint megítélni. Ő Felsége maga
az alkotmány védelmének és biztosítékának nevezi a
hadsereget. Ez az intézmény nem németesít el senkit;
hivatkozik az 1848-iki magyar hadsereg vitézeire, kik-
nek tisztikara egy részben a közös hadseregből került
ki; ellenkezőleg sok idegen tiszt lett egészen magyarrá
a magyar földön való tartózkodás által. De mindamel-
lett elérkezettnek látja az időt arra, hogy a hadsereg-
ben a nemzeti szellem intézvénnyesen is jobban érvé-
nyesüljön. A katonai ujoncz-jutalek emeléséről szóló
törvényjavaslat betérjesztésének alkalmát az ellenzék
obstrukcióra használta fel, holott a kormány ezzel
semmi alkotmányellenes dolgot nem cselekedett; hanem
egyszerűen azt a többletet kéri, a mennyi a népesség
számának emelkedése folytán természetesen mutat-
kozik. S azért nem lát semmi okot az erőszakos akcióra,
melyet maguk az ellenzék érdemes vezérferfiak is hely-
telenítenek.

Beszédje végén önértetes hangon utasítja vissza az
ellenzéki szónokok azon arrogans állítását, hogy a
nemzet mögöttük áll s hogy a hazafias eszmények-
nek ők a letéteményesei. Az obstrukció feltalálása
előtt is voltak jó magyar hazafiak ebben a vár-

megyében, a kik legalább annyi érdemet szereztek
hazafias munkásságukkal, mint a mennyit a mai
ellenzéki szónokok az ő hangzatos és olcsó népszerű-
ségre számító szónoklataikkal. Hazafias érzés, szó és
cselekedet kérdésében Alsófehérmegye törvényhatóságá-
nak tagjai nem szorulnak semmifele tanitgatásra. Áltá-
lános helyeslés adott visszhangot erre a nyilatkozatra,
mely a nagy többség érzelmeit tolmácsolta.

Szász J ó z s e f alispán is a javaslat támogatására
szólt fel nagy hatású szép beszédben összegezve a
vita főbb argumentumait.

Az alispán beszéde után elnök-főispán bezárta a
vitát s az indítványozók polemikus záró-szavaira követ-
kezett a névszerinti szavazás. Az állandó választ-
mány javaslata 125 szavazattal 12 ellené-
ben, tehát tiszteres többséggel elfogad-
tatott.

A tárgysorozat további pontjai csekély érdeklődés
mellett vita nélkül folytak le. Legfontosabb volt köztük
a második, melyben Nagyenyed város 260 ezer koronás
kölcsoné jóváhagyott.

Király-gyilkosság Szerbiában.

Folyó hó 11-én hajnalban rémes kimenetelű katonai
forradalom ütött ki Szerbiában. Megölték Obrenovics
Sándort, Szerbia királyát, feleségét, Drága királynét,
ennek öcsét, két testvérhugát a miniszterelnököt s a
királyi palota tizenkét órét. Alig találunk a merényle-
tek történetében ehhez a mézáriláshoz hasonlót.

Egy dinasztit pusztítottak ki a szerbek, melynek
a török szolgaság állapotából való kiszabadulásukat
köszönhettek. A borzasztó tett mely felháborodással
tölt el mindenkit világszerte.

Ebben a véres tragédiában, minket első sorban az
érdekel, hogy minők lehetnek a szörnyű változásnak
nemzetközi s különösen minket érdeklő következmé-
nyei.

Illetékes forrásból jelentik megnyugtatósul minden
aggódónak, hogy sem Magyarország és Ausztria, sem
a külföld egyetlen állama sem fog a szerb királyság
ügyeibe beleavatkozni.

Hadseregünket nem fogjuk mozgósítani s a katona-
ságot nem fogjuk hadi lábra készületbe helyezni.

Az a fölmerült föltevés, hogy a horvat zendület
Karagyorgyevics Péter, az új szerb király szervezte
volna, oly czéliből, hogy monarchiánk haderejének
egy részét elvonja, teljesen tevesnek bizonyult. Péter
király a legjobb érzelmeikkel viselkedik Magyarország
és Ausztria iránt.

Vegyes hírek.

— **Előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy előfizetése-
ket megújítva bennünket továbbra is támogatni szives-
kedjenek.**

**Munkatársainkat, különösen vidéki levelezőinket pedig
arra kérjük, hogy vidékükéről szóló közérdekű hírekkel
és közleményekkel minél gyakrabban keressék fel szer-
kesztőségünket.**

— **Török Bertalan**, városunk orsz. képviselője,
pénteken reggel a gyorsvonattal városunkba érkezett,
hogy a megyei törvényhatóság rendkívüli gyűlésén
részt vegyen. Még az nap este visszautazott Buda-
pestre.

— **Uj magyar biboros.** Budapestről jelentik, hogy
Samassa József egri érseknek bibornokká való avatása
befejezett tény. E helyett említjük meg, hogy szepesi
püspökké gróf Zichy Gyula, a római pápa szolgálat-
tevő kamarása fog kinevezettni.

— **Önkéntes Tüzoltó-Egyletünk** nagy lépések-
ben fejlődik az új főparancsnok vezetése alatt. Nems-
csak mintaszerű rendet, fegyelmet és pontoságot talá-
lunk mindenütt, nemcsak a gyakorlottságot fokozzák és
edzik folytonos gyakorlatokkal: hanem új és czél-
szerű újítások is fejlesztik az egyletet a gyors kivonu-
lásra. Az őrtanya és istálló, hol állandóan két ló áll
felszerelve, villamos csengettyűvel van összekötve; a kol-
légium tetejére vészharangot helyeznek el, mely szinten
az őrtanyáról lesz villamos árammal kondítható.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság
Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvény-
társaság könyvnyomdájában.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLÉMES^o IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szög 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Nagyenyeden a fűtőren egy jó forgalmu sarok üzlethelyiség kiadó. Ertekezhetni Balint Jánosnál.

Sz. 2593-1903.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Vas Gergelyné végrehajtató részére 100 korona tőke, ennek 1901 évi november hó 1-ik napjától járó 5% kamatai, 12 korona eddigi mar megállapított, ugyszintán a jelenlegi 8 koronában meghatározott és az ezután felmerülő költségek, valamint az 1881. évi LX. t.-cz. 167 §-a alapján csatlakoztatott végrehajtatók nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság 460 kor., az Albina takaré- és hitelintézet 266 kor., 209. 218 kor., a m. ludi takarékpénztár részvénytársaság 87 kor. tőke kövelése s járulékaiknak behajtása végett Fodor Mihály (Ferus) végrehajtást szenvedett ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék marosújvári kir. bíróság területéhez tartozó Istvánháza község határában fekvő, a 32 sz. tjkben felvett s Fodor Mihály Ferus és neje Eperjesi Kata nevében álló A + 1 r. sz. 78 I, 79 2 hr. sz. belsőlegre 528 kor., a 3 r. sz. 268 2, 269 2 hr. sz. szőlőre 391 kor., a 4 r. sz. 363 2 hr. sz. szántóra 37 kor., az 5 r. sz. 477 hr. sz. szántóra 16 kor., a 6 r. sz. 491 1 hr. sz. szántóra 42 kor., a 7 r. sz. 532 1 hr. sz. szántóra 26 kor., a 8 r. sz. 622 hr. sz. szántóra 16 kor., a 9 r. sz. 704 hr. sz. erdőre 03 kor., a 10 r. sz. 802 1 hr. sz. szántóra 71 kor., a 11 r. sz. 1132 hr. sz. kaszálóra 30 kor., a 12 r. sz. 1187 hr. sz. kaszálóra 14 kor., a 13 r. sz. 1207 1 hr. sz. kaszálóra 56 korona, az istvánházi 291 sz. tjkben felvett s Szilágyi Elemér csekelaki lakos nevében álló A + 1 r. sz. 390 hr. sz. szántóra 57 koronában megállapított kifizetési árban az árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 176 §-a alapján elrendeli. Az árverés megtartására határnapul 1903. évi július hó 7-ik napjának d. e. 10 óraja Istvánháza községben a község hához tuztek ki.

Az árverésnek kitétt ingatlanok becsären alól is el fognak adni. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsärenak 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezeséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság Marosújvárt, 1903. évi május hó 11-én

Sólyom, kir. aljárásbíró.

Tartós, szagtalan. Azonnal szárad.

A valódi CHRISTOPH-LAK

a legjobb mázoló anyag a padlóra

Lehetővé teszi, hogy a szobák mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakknak sajátja elkerültek E mellett használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni

színezett szobapadló fénymázt,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akáresak az olajfesték födi be a padlót s egyttal fényt ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi és új padlóra. Teljesen betöd minden foltot, korábbi mázolást, stb; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új padlóra és parkettra: mely csupán fényt ad. Különösen parkettra és olajfestékekkel már bemázolt egészen új padlóra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a fa-mustrát.

Postacsomag körülbelül 35 négyzet méter (2 közepnagyságu szobára való) 5 ft 90 kr. vagy 9 1/2 márká. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktarak vannak ide küldendők. Minta másolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevarásnál tessék jól vigyázni a cségre s a gyári jegyre, mivel azt a több mint 35 éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják, rossz és gyakran a ezélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENCZ

a valódi szobapadló fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója. 234 1-15.

Nagyenyed: CIRNER J. JÓZSEF.

Csakis Christoph-fé lakot kérjünk! A szoba azonnal használható.

WINKLER JÁNOS Nagyenyeden

Ajánlja tisztán kezelt jó borait literenként 32, 40, 50 kr. vörös 48 kr.

Viszontelárusítók előnyös árban részesülnek.

205 7-*

Tángel József

női és férfi divatru kereskedő Nagyenyeden, tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a tavaszi idényre újdonságai honi férfi és női ruhaszövetekben, batistok, kretonok, szatenok, oxfordok, inletek, zephirek, gyapju és csipke-függönyök, ágy- és asztalterítők és futószőnyegekben már teljesen beérkeztek s azok megtekintésére b figyelmét felhívja.

SZT. ANNA

Malátalikör a legjobb és leg-egészségesebb üdítő ital kellemes ízű és zamatu 1 palaezk ára 2 kor. 30 fill.

Malátakeresü kiváló gyomor-erősítő, turistáknek és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala. 1 pal. 2 K. 30.

Malátacakes kitünő táp és teasütemény, elsőrendű tanorok és orvosok ajánlják. 1 nagy doboz 2 kor., kis doboz 50 fillér.

Fenti készítmények mind tiszta malátával készülnek, kitünő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban fölmulnak minden ilyennemű gyártmányt. Kapható csakis eredeti csomagolásban

Nagyenyeden: Fenichel Lázár urnál. Marosújvárt: Grün Géza urnál. 235 1-4

50 évi siker

Valódi csakis a DIENES C. J. SALVATOR gyógytárából

ESZÉKEN, felsőváros:

1 tégely eszéki arczenőcs ár - - - - - 70 fillér és 1 korona 1 drb Szalvator-szappan ára - - - - - 1 korona 1 tégely kézi paszta ára - - - - - 1 korona 20 fillér Lyoni rizspor - - - - - kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona. Ezen czikkék mentek minden ártalmatlan alkotórésztől és megfelelőnek tükéletesen a 71.012 száma B. m. rendeletnek.

181. 6-12. Főraktár BUDAPESTEN: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 29.

Naponta kétszer friss sütemény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét csemege- és péküzletre felhívni. Különösen figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek kitünő minőségű boraimat, melyeket a medgyesi Czell Frigyes és fia czég pinczéből szereztem be.

Table listing various wine and food items with prices: 1 liter finom asztali bor -64 kor., 1 " " peccsenye " -80 " , 1 " " rizling " 1- " , 7 deczi csemege gyógy Küküllő gyöngye 2-40 " , 3 1/2 " csemege gyógy Küküllő gyöngye 1-30 " , 7 " csemege gyógy rizling 2-20 " , 3 1/2 " " " tramiui 1-10 " , 7 " " " som 1-20 " , 5 " " " " 1-60 " , 3 1/2 " " " " 1-40 " , 3 1/2 " " " " 1- " .

Továbbá kaphatók: naponta friss szebeni felvágottak, valamint csemege-sajt és friss székely turó, ugyszintén finom likörök, tea-sütemény, tea, rum.

T. vevőim szíves pártfogását továbbra is kérve, maradok tisztelettel

Beer G. Dániel, süítő.

Naponta kétszer friss sütemény

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.t.

Alaptőke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 100.000 korona.

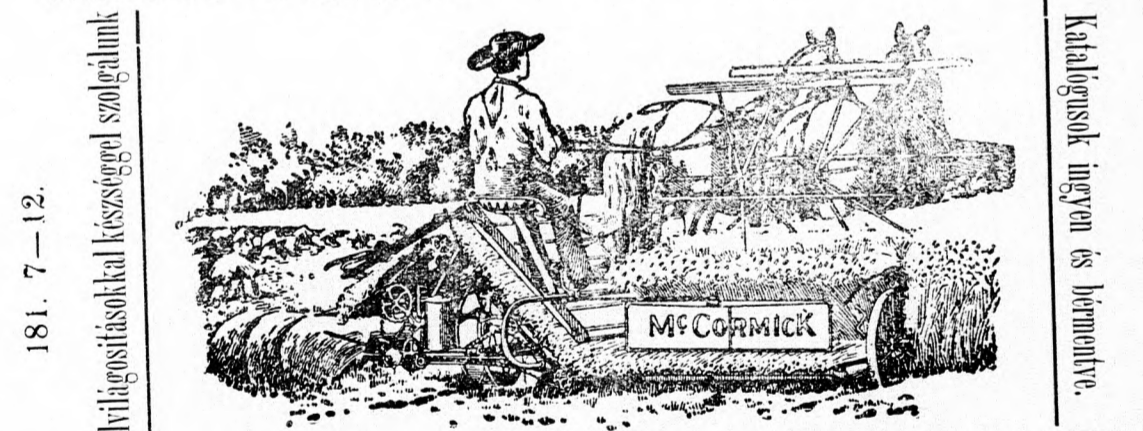
Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9-12 óráig.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagoí aratógépgyár)

KNECHT E. igazgató. BUDAPEST, V., Váci-ut 30.

Gyártmányok: Kéveköto gép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kévekötofonal gyártmányai.

Évi gyártmány 362.000 gép. Képviselő: Hirschfeld Károly Kolozsvár

Bálint János szövőgyáros Nagyenyeden.

A hazai ipart pártoló nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe ajánlja, az általa ezen városban már 15 éven át gyártott több bel- és külföldi kiállításon kitüntetett s mindenki által előnyösen ismert áruit és pedig:

Női és férfi mosó ruhaszövetek, szoknyák, kötények, függönyök, ágy- és asztalterítők, nyári paplanok nagyok és kicsinyek, ágyneműkhez és ruhákhoz diszító betétek, fehér és színes kamuka abroszok, asztalkendők, asztalfutók, asztalközepek, tálczakendők és törölközők.

Kamuka asztalneműek és törölközőknek megrendelés szerinti szövését is eivállalja s azokhoz beverőnek a házi fonalat elfogadja.

196 10-29

Nem lesz több ilyen ritka alkalom az életben, hogy csak 2 forint 96 krajczárért a következő pompás árügyintézés megszerezhető:

12 darab csak 2 frt 96 kr.

1 nikkell horgony-rem-zsebóra, pontosan járó, 3 évi jótállással; 1 valódi goldin vagy nikkell páncél-lánc; 3 drt valódi goldin gyűrű legújabb fazon, simli brilliánsokkal; 2 legfin. goldin nyakkendő; 2 valódi goldin ujdivatú fülönfüggő; 1 tok a horgony-órához; 1 párisi módszerű goldin mellű; 1 goldin vagy nikkell függőleg a láncához. — Nem tetsző kicseréltetik, vagy a pénz visszaterítetik, tehát rizikó kizárva. Más hasonló hirdetés utánzat.

Mindezen pompás ékszer a horgony-rem. órával együtt csak 2 frt 96 krba kerül.

Kapható készpénzfizetés v. utánvét mellett

KAPPELLNER & HOLZER

óra- és aranyeműek en gros gyári raktárában
Krakau, Dietelsgasse 68. (Oesterreich)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

70 14-52

Somatose
oldható húsfehérnye
a hús tápanyagát tartalmazza (tojás fehérnye és só) majdnem teljesen könnyen oldható por alakban

a lehető legjobb
erősítő szer
gyenge, a táplálkozásban visszamaradt egyéneknek, mellettegeknek, idegbetegeknek, gyomorbetegeknek, gyermekágyásoknak, angolokban szenvedő gyermekeknek, gyógyulónak

Vas-Somatose
alakjában pedig különösen
Sápkorban
szervezőknek orvosi ajánlva.

Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában
Csak eredeti csomagolásban való!

173 14-52

Magyarnak **PÉCS**, Németnek **BÉCS**.

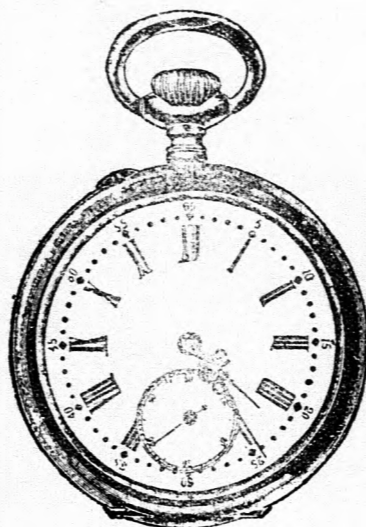
Ne küldjük pénzünket külföldre!

A legjobb órákat és ékszereket küld

SCHÖNWALD IMRE

óras és ékszerárúgyáros
PÉCSETT.

Nem tetsző tárgyakért a pénzt visszaküldöm vagy kicserélem. — Három évi jótállással.

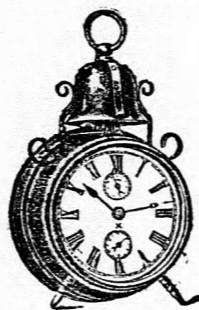
Kitűnő szerkezetű schweizi nikkell zsebóra 3 frt

Kitűnő járásu tula horgonyremontoir óra, aranyozott szegélyllyel és Magyarország domborművü ezimerével 9 frt.

Valódi kettős fedelű ezüst remontoir óra, igen jó járásu szerkezetű, pompásan vésett és aranyozott keretű tokban, ára 16 korona. Hasonló aranyozott keret nélkül 12 korona.

Harangébresztő óra 21 cm magas, gyönyörű szépen fenyezett nikkelltokban, erős, hosszantartó és nagy hanggal, tömör aczlhorgonynyal, elállító szerkezetű 1-ső rendű minőség 2 frt 60 kr.

Rafael
Madonna amulett
színes, tűzzománcos aranyozott ezüstből 1 frt 50 kr.
Ugyanaz aranyból 3 frt.

Szt. Antal szobor tömör ezüstből, oxidálva 1 frt 80 kr.

Szent Antal amulett, színes tűzzománcos aranyozott ezüstből 2 frt.
Ugyanaz aranyból 3 frt 50 kr.

Kakas ébresztő óra, díszített számlappal, kiváló jó művel, 18 cm magas 2 frt 20 kr.

Minden tárgy a kir. főpénzverdehivatal által megvizsgálva és bélyegezve.

Kitüntetve állami és aranyérmekkel. Több ezer elismerő levél birtokomban van.

16 34-40

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetük.

VAJNA MIKLÓS

SZÉKELYHIDY JÁNOS utóda

uri és női divatáruháza Nagyenyeden.

Kedves kötelességemnek tartom Nagyenyed város és vidéke nagyrabecsu t. vevőközönségének szives tudomására hozni, hogy a tavaszi és nyári újdonságok óriási nagy választékban megérkeztek, melyeknek izléses megválasztását személyes fentlétem alkalmával hazai és külföldi gyárosoknál szereztem be.

Hölgyek figyelmébe!

Legmodernebb selymek, szövetek, Noppe-Zeffirek, Voal delaineik, batiztok, székesfehérvári és óbudai jó mosó atl szatinok és kretonok, ruhavásznak, himzett batiztok és piquek. Bármely divatlap szerinti ruhadiszek, rumburgi, creas és pamutvásznak. Különös figyelembe ajánlom az „Enyedi“ vásznat, mely rövid idő alatt igen nagy kelendőségnek örvend, kitűnő jó minőség, 80 cm. széles, 23 méteres végekben és háromféle kivitelben hoztam forgalomba.

Szám:	1.	2.	3.
frt	4-90	5-30	5-60

Menyasszonyi kelengye 600 koronától 10000 koronáig.

Meglepő szép aplicált gypju, selyem és csipke-függönyök, csipke-storok, szőnyegek, butorszövetek, ágy és asztalterítők.

Legújabb nap- és esőernyők.

Állandó nagy raktár kézi munkákban és hozzávalókban. Himzőgépekhez való selymek minden szín és árnyalatban.

URAK FIGYELMÉBE!

Brassói ruhaszövetek, saját gyártmányu ingek, magyar gyártmányu kalapok, nyakkendők, gallér és kézellők, sétatobok, nyakkendőttük, óraláncok, szivartárczák, ing- és kézellő-gombok pazar kivitelben.

Világhírű női és férfi pécsi keztyük!

Állandó nagy raktár női, férfi, fiu és leányka-czipőkben, ugyszintén harisnyákban.

Melyek után magamat a nagyrabecsu t. vevőközönség szives jóindulatába és pártfogásába ajánlom, illő tisztelettel

VAJNA MIKLÓS.